

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 5Csp/17/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122406033
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Kalanin
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2024:6122406033.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Matúšom Kalaninom v spore žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s. so sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1. A. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XXX, XXX XX C. D., 2. D. B., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom C. D. XXX, XXX XX C. D., obaja zastúpení Mgr. Ondrejom Barnom, advokátom so sídlom Zámocká 529/34, 091 01 Stropkov, IČO: 52 824 837, o zaplatenie 5.575,15 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalobu žalobcu zamieťa.

Žalovaným v 1. a 2. rade priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením.

odôvodnenie:

5Csp/17/2023

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 25.8.2022 domáhal, aby súd zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 5575,15 eur spolu s úrokom z úveru vo výške 6,59% ročne zo sumy 4363,47 eur od 1.4.2022 do zaplatenia, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 4732,82 eur od 1.4.2022 do zaplatenia a trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX X XX bola so žalovanými uzavretá Zmluva o medziúvere č. XXXXXXXX X XX a stavebnom - spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXX X XX zo dňa 22.3.2011 (ďalej len „zmluva o úvere“), v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným medziúver vo výške 5.000,- eur. V zmysle čl. II. zmluvy o úvere, poplatok za medziúver sa zaúčtoval pri prvej výpláte medziúveru tak, že celková výška vyplateného medziúveru bola znížená o výšku týchto poplatkov. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky z medziúveru mesačnou splátkou vo výške 27,46 eur splatnou prvého každý mesiac a musí byť uhradená žalobcovi do 15. dňa mesiaca, ktorá bola v zmysle čl. II. zmluvy o úvere započítaná na dohodnuté 6,59 % p. a. úroky z medziúveru a súčasne platiť poplatok za poistenie typu A vo výške 2,00 eur. Žalovaní sa zaviazali platiť splátku úrokov a poplatok za poistenie jednou splátkou vo výške 29,46 eur v prospech účtu stavebného sporenia. Do pridelenia cieľovej sumy sa žalovaní ďalej zaviazali vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 8 eur, a to v súlade s čl. I. a čl. II. časť Medziúver zmluvy o úvere. Žalovaný I. prehlásil a svojím podpisom potvrdil prijatie do poistenia ako poistená osoba (čl. II. časť Medziúver zmluvy o úvere a Žiadosť o úver s poistením - typ A zo dňa 9.2.2011). Žalovaní sa pritom zaviazali platiť poplatok za poistenie pravidelnými mesačnými platbami vo výške 2,- eur splatnými do 15. dňa v mesiaci v zmysle čl. čl. II., čl. III. a V. zmluvy o úvere.

Žalobca po pripísaní vkladu na konto sporenia tento v plnej výške preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver prevyšujúcu sumu preúčtoval naspäť na konto stavebného sporenia, pričom sa táto prevyšujúca suma započítala najskôr na poplatok za poistenie a následne ako vklad na stavebné sporenie. Od júla 2014 žalobca začal účtovať poplatok za poistenie na konto medziúveru, prijatý vklad sa z konta sporenia preúčtoval na konto medziúveru a po zaplatení úroku za medziúver a poplatku za poistenie sa prevyšujúca suma preúčtovala ako vklad na konto stavebného sporenia. Listom zo dňa 19.6.2020 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom ich zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou dobou splatnosti. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, žalobca dňa 24.9.2020 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Žalobca listom zo dňa 27.6.2022 vyzval žalovaných plnenie, no žalovaní dlžnú sumu neuhradili. Ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, žalobca zúčtoval nasporenú sumu vo výške 157,53 eur so sumou poskytnutého medziúveru vo výške 5.000,- eur (poskytnuté úverové prostriedky), čo predstavuje po započítaní sumu 4.842,47 eur (istina). Dlžná suma ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru (24.9.2020), predstavuje sumu vo výške 5.211,85 eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 4.842,47 eur, z nezaplatených 6,59 % p. a. úrokov za medziúver zo sumy 5.000,00 eur do 24.9.2020 spolu vo výške 219,38 eur a z nezaplatených poplatkov za poistné do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti spolu vo výške 150 eur. Žalobca si neuplatňuje sumu nezaplatených poplatkov ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti celkovo vo výške 245,- eur. Uvedené poplatky boli súčasťou vyčíslenia dlžnej sumy ku dňu 24.9.2020 v Oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 24.9.2020. (5 456,85 eur - 245,00 eur = 5 211,85 eur, t. j. dlžná suma k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti podľa Výpisu z účtu zo zosplatneného medziúveru). Požadovaním predčasného splatenia úveru, úverová zmluva nezaniká, žalobca v zmysle čl. VII. bod 6. úverovej zmluvy úročí istinu dohodnutým 6,59 % p. a. úrokom za úver a v zmysle čl. VII. bod 8. zároveň celý zostatok dlhu, vyčíslený ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, 5,00 % p. a. úrokom z omeškania odo dňa nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti (t. j. od 25.9.2020). Po vyhlásení mimoriadnej splatnosti uskutočnili žalovaní vklady vo výške 479,- eur. Žalovaná suma vo výške 5.575,15 eur vyčíslená k 31.3.2022 pozostáva z: istiny 4 363,47 eur - istina vo výške 4 842,47 eur znížená o vklady vo výške 479,- eur, nezaplatených úrokov za úver ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 219,38 eur, nezaplatených poplatkov za poistné ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti vo výške 150 eur, 6,59 % úroku za úver od 25.9.2020 do 31.3.2022 vo výške 463,02 eur, 5,00 % úroku z omeškania od 25.9.2020 do 31.3.2022 vo výške 379,28 eur. V súvislosti s nárokom na úrok za úver po vyhlásení splatnosti, žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.07.2019, spis. zn. 6Cdo/113/2018, rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.06.2020, spis. zn. 5Cdo/42/2020 a ďalšie rozhodnutia súdov.

2. Na základe výzvy súdu v rámci upomínacieho konania z 19.9.2022 žalobca uviedol, že pri riadnom splácaní úveru by dlžníci zaplatili na úrokoch 6.134,95 eur do 31.8.2037. Žalovaný od poskytnutia úveru do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zaplatil na riadnych úrokoch sumu vo výške 2.901,34 eur. Od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru do podania žaloby boli vykonané vklady celkovo vo výške 479,00 eur, ktorým sa znížila istina pohľadávky a boli doučtované úroky z úveru k 31.03.2022 vo výške 463,02 eur a úroky z omeškania vo výške 379,28 eur. Úrok z istiny vo výške, aký by pri riadnom plnení povinností žalovaný zaplatil ako cenu peňazí s prihliadnutím na už uplatnenú sumu riadnych úrokov je vo výške 2.551,21 eur (predpísané úroky 6 134,95 eur - zaplatená sumy na úrokoch 2 901,34 eur - už v žalobe uplatnená suma 219,38 eur - už v žalobe uplatnená suma 463,02 eur).

3. Na základe výzvy súdu v rámci upomínacieho konania z 6.10.2022 žalobca uviedol, že súhlasí s vydaním platobného rozkazu v časti nasledovne: v časti istiny vo výške 4363,47 eur, v časti úroku v sume 682,40 eur, v časti úroku z omeškania v sume 379,28 eur, v časti poplatkov v sume 150,- eur, v časti úroku vo výške 6,59 % ročne zo sumy 4363,47 eur od 1.4.2022 do zaplatenia, najviac však do sumy vo výške 2.551,21 eur, v časti úroku z omeškania v sadzbe 5,00 % ročne zo sumy 4363,47 eur od 1.4.2022 do zaplatenia, v časti náhrady trov konania.

4. Predmetom ďalšieho konania tak ostal vyššie uvedený nárok žalobcu. Následne v uvedenom rozsahu Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 22.12.2022 platobný rozkaz, ktorým zaviazal žalovaných v 1. a 2. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi dlžnú sumu v súlade s podaním žalobcu z 14.10.2022.

5. Žalovaní podali proti platobnému rozkazu dňa 20.1.2023 odpor, v ktorom uviedli, že je potrebné použiť všetky právne normy týkajúce sa spotrebiteľského práva. Poukázali na § 132 ods. 1, ods. 2 CSP. V

žalobe absentuje akokoľvek tvrdenie žalobcu o tom, z čoho presne pozostáva jeho uplatňovaný nárok, nie však v tom, čo považuje žalobca za istinu, úrok a poplatky, ale absentuje tvrdenie, zo splatnosti akých splátok odvodzuje svoju pohľadávku, je nemožné určiť, ktoré splátky považuje žalobca za nezaplatené, s akou splatnosťou a v akom rozsahu. Žalobca nesplnil podmienky stanovené § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, nedošlo k platnému zosplateniu pohľadávky. Zo spisu vyplýva, že žalobca kvalifikovane neupozornil na možnosť zosplatiť dlh jednorázovo, ako to predpokladá vyššie uvedené ustanovenie majúce rozhodujúci dopad na tento žalobcov návrh. Považujú za rozporné s dobrými mravmi, ak žalobca s nami uzavrel zmluvu s vopred nastavenými podmienkami tak, že tieto nám prakticky neumožňujú splatiť istinu poskytnutého úveru, ale splácali sme iba úrok úveru, aj to v rozsahu prevyšujúcom poskytnutú istinu. Nemožno poskytnúť súdnu ochranu právu, ktoré je uplatňované po použití nekalej obchodnej praktiky a je v rozpore s dobrými mravmi. Vzniesli námietku premlčania celého uplatneného nároku žalobcu. Zmluva taktiež obsahuje zmluvne podmienky, ktorá svojim obsahom vytvárajú hrubú nerovnováhu medzi stranami zmluvy v môj neprospech, čo by sud mal ex offa zohľadniť a vyhlásiť za neprijateľné (poplatky). Poukázali na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-448/17, z 20.19.2018. Neuznali peňažný nárok uvedený v platobnom rozkaze v celom rozsahu.

6. Vo vyjadrení k odporu žalobca poukázal na ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktoré výslovne uvádza, že stačí, keď dodávateľ upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru. Dané ustanovenie žiadnych spôsobom neustanovuje povinné náležitosti takéhoto upozornenia. Žalovaní boli riadne informovaní, že veriteľ mieni uplatniť právo na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti a boli oboznámení, akú dlžnú sumu a na aké číslo účtu majú doplatiť, aby predišli vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. V liste zo dňa 19.06.2020 sa jasne uvádza, že žalobca žiada doplatenie dlžných splátok, a to neuhradené vklady na konte sporenia, ako aj omeškané splátky úrokov z medziúveru vrátane splátky za mesiac jún 2020 a to do 30.06.2020. Rovnako v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z 24.09.2020 žalobca uviedol, že žalovaní porušili dohodnuté povinnosti, nakoľko boli v omeškaní s platením úveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace, jedným z dôvodov vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru boli porušené dohodnuté povinnosti, nakoľko na majetok dlžníčky - žalovanej v 1. rade bola začatá exekúcia, čo bolo v zmysle zmluvy dôvodom na vyhlásenie splatnosti. Znenie § 103 Občianskeho zákonníka je nutné vykladať v kontexte so znením ustanovenia §565 Občianskeho zákonníka v spojení s §53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, kedy nemožno žiadnym spôsobom aplikovať začiatok plynutia premlčania na dátum zročnosti nesplnenej splátky. Zo zákona totižto nastáva splatnosť celého dlhu nasledujúci deň po zročnosti splátky, s ktorou je dlžník v omeškaní len v prípade ak je v autoritatívnom rozhodnutí súdu určené, že nezaplacením čo i len jednej splátky sa celý dlh stáva splatným. Dlžník tak momentom omeškania prvej splátky neuhradenej riadne a včas stráca výhodu splátok a Veriteľ je oprávnený vymáhať celú výšku dlhu, preto znenie ustanovenia §103 Občianskeho zákonníka sa vzťahuje predovšetkým na ustanovenia §110 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Žalobca splnil zákonnú podmienku na realizáciu zosplatenia celej pohľadávky predchádzajúcou žiadosťou veriteľa, ktorá má hmotnoprávnu povahu, pričom toto právo môže najskôr veriteľ realizovať po splnení podmienok uvedených v §53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Navyše ide o právo veriteľa, ktoré mu nezaniká jeho neuplatnením v prípade ak sa dlžník dostane do omeškania hneď s prvou splátkou, ale veriteľ toto právo môže realizovať v prípade ktorejkoľvek splátky, s ktorou sa dlžník dostane do omeškania za splnenia všetkých zákonom stanovených podmienok. Ako bolo už vyššie uvedené, vyhlásenie mimoriadnej splatnosti resp. žiadosť veriteľa o zaplatenie celej pohľadávky je hmotnoprávnym úkonom, ktorý musí byť dlžníkovi doručený. Až doručením tohto jednostranného adresovaného právneho úkonu nastávajú účinky vyhlásenia predčasnej splatnosti. Poukazujúc na tieto účinky jednostranného právneho úkonu je potom nutné skonštatovať, že premlčanie nemôže začať plynúť skôr, alebo spätne od konkrétnej splátky, pretože účinky zosplatenia nastávajú dňom doručenia oznámenia o zosplatení dlžníkovi. Až od tohto momentu sa celá pohľadávka stáva splatnou a dlžník stráca výhodu splátok. Od tohto momentu môže veriteľ uplatniť aj svoje právo na súde. Vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru v dôsledku nesplácania jednotlivých splátok samotná zmluva nezanikla. K námietke žalovaných, že zmluva mala vopred nastavené podmienky, ktoré im znemožňovali splatiť istinu poskytnutého úveru, ale splácali iba úrok úveru, čo považujú v rozpore s dobrými mravmi, žalobca poukázal na podstatu medziúveru. Veriteľ, ako stavebná sporiteľňa, poskytuje svojim klientom produkt stavebného sporenia, pričom po pridelení cieľovej sumy, t. j. po niekoľkých rokoch sporenia a splnení určitých podmienok, vznikne klientovi nárok na výhodný stavebný úver. Pokiaľ má však klient záujem získať peňažné prostriedky skôr ako mu vznikne nárok na stavebný úver, má možnosť využiť tzv. medziúver. Vo fáze medziúveru má dlžník dva oddelené účty, pričom na účet medziúveru platí úroky z poskytnutej sumy a na účet stavebného sporenia poukazuje vklady a v prospech tohto účtu sa mu

prípisyujú kreditné úroky z vkladov, čo je v zmysle úverovej zmluvy úroková sadzba vkladov na účte sporenia 2,00 % ročne. Ide tu teda o veľmi špecifický produkt, kedy na jednej strane v medziobdobí dlžník spláca na účte medziúveru úroky z medziúveru, ale na druhej strane nahotovuje peňažné prostriedky na účte stavebného sporenia a v konečnom dôsledku mu ku dňu pridelenia cieľovej sumy ponížia nesplatenú časť medziúveru. Dohoda o tomto spôsobe splácania medziúveru sa týka hlavného predmetu plnenia zmluvy o úvere. Zmluvná úprava žalobcu je limitovaná právnou úpravou, tak aby došlo ku garantovaniu účelového použitia finančných prostriedkov a aj spôsobu poskytovania finančných prostriedkov za výhodnejších podmienok. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky z medziúveru mesačnou splátkou vo výške 27,46 eur splatnou prvého každého mesiaca a musí byť uhradená žalobcovi do 15. dňa mesiaca, ktorá bola v zmysle čl. II. zmluvy o úvere započítaná na dohodnuté 6,59 % p. a. úroky z medziúveru a súčasne platiť poplatok za poistenie typu A vo výške 2,00 eur. Žalovaní sa zaviazali platiť splátku úrokov a poplatok za poistenie jednou splátkou vo výške 29,46 eur v prospech účtu stavebného sporenia. Suma poskytnutého medziúveru bola základom pre výpočet úrokov medziúveru. Do pridelenia cieľovej sumy sa žalovaní ďalej zaviazali vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 8 eur, a to v súlade s čl. I. a čl. II. časťou Medziúver zmluvy o úvere.

7. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s prílohami žaloby, a to Zmluvou o spotrebiteľskom úvere z 22.3.2011 s amortizačnou tabuľkou k zmluve, Všeobecnými podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby účinnými od 1.1.2009, Žiadosťou o úver s poistením podľa sadzby poistenia z 9.2.2021, Upozoreniami na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru z 19.6.2020 spolu s doručenkami, Oznameniami o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z 24.9.2020 s doručenkou a obálkou s doručenkou, Predžalobnými výzvami na zaplatenie dlhu z 27.6.2022 spolu s doručenkami, Výpisom z účtu zo zosplateného medziúveru, Výpisom z účtu stavebného sporenia. Súd ďalej vykonal dokazovanie oboznámením podaní žalobcu z 29.9.2022 a 14.10.2022, odporu žalovaných z 16.3.2022, ďalšími vyjadreniami strán sporu a listinnými dôkazmi ako je uvedené nižšie, výsluchom žalovaných v 1. a 2. rade a zistil tento skutkový stav veci:

8. Podľa článku I. zmluvy o úvere (ďalej len „zmluva“) uzatvorenej medzi žalobcom ako veriteľom a žalovanou v 1. rade ako dlžníkom a žalovaným v 2. rade ako spoludlžníkom zo dňa 22.3.2011, žalobca poskytol dlžníkom medziúver vo výške 5.000,- eur. Splatnosť vkladov na účet stavebného sporenia bola dohodnutá na 15.deň v mesiaci a výška úrokovej sadzby medziúveru bola dohodnutá na 6,59% ročne.

9. Výška stavebného úveru po pridelení cieľovej sumy je 3382,79 eur. Úroková sadzba stavebného úveru je 4,70% ročne. Výška mesačnej splátky medziúveru do pridelenia cieľovej sumy predstavuje 29,46 eur, pričom pozostáva z úrokov z medziúveru vo výške 27,46 eur a poplatku za poistenie v sume 2 eur. Po pridelení cieľovej sumy má splátka stavebného úveru vrátane úrokov predstavovať sumu 35,46 eur, poplatok za poistenie sumu 2 eur. Počet splátok úrokov medziúveru do pridelenia cieľovej sumy je 192, pričom splatnosť splátok je 15. deň mesiaca. Počet splátok istiny a úrokov stavebného úveru je 125, pričom splatnosť splátok je do 15. dňa mesiaca. Doba trvania zmluvy je 26,43 rokov, pričom termín konečnej splatnosti medziúveru/stavebného úveru je uvedený 31.8.2037. RPMN pri stavebnom úvere je 7,08% a RPMN pri medziúvere je 7,94 %. Celková čiastka medziúveru je 12.533,95 eur.

10. Podľa článku I. zmluvy účelom úveru je modernizácia a obnova bytu, rodinného domu vrátane súvisiacich drobných stavieb, bytového domu alebo na udržiavacie práce na nich.

11. Podľa čl. II. zmluvy, splátky úrokov z medziúveru nevedú k okamžitej amortizácii celkovej výšky úveru.

12. Podľa čl. II. zmluvy, poplatok za spracovanie medziúveru je splatný pri prvom poukázaní finančných prostriedkov medziúveru tak, že celková výška poukazovaných finančných prostriedkov medziúveru bude znížená o výšku tohto poplatku

13. V prípade ak je dlžník v omeškaní s platením čo i len jednej splátky stavebného úveru, resp. úrokov z medziúveru po dobu dlhšiu ako tri mesiace alebo je v omeškaní s platením čo i len jedného vkladu na účet zmluvy o stavebnom sporení po dobu dlhšiu ako tri mesiace veriteľ má právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť celého zostatku úveru s príslušenstvom pred dohodnutou lehotou splatnosti (čl. X. bod 10.1 zmluvy)..

14. Podľa čl. VII. bod 1. zmluvy Odstúpenie od zmluvy veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedených v čl. XIX. Všeobecných podmienok.

15. Podľa bodu 2. písm. i) čl. VII. zmluvy veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru aj v prípade ak dlžník nesplnil alebo porušil povinnosti vymedzené touto zmluvou alebo zabezpečovacími zmluvami.

16. Podľa článku VIII. bod 1 zmluvy - Záverečné ustanovenia, právny vzťah medzi zmluvnými stranami sa riadi právnym poriadkom SR, Obchodným zákonníkom, Občianskym zákonníkom, zákonom č. 310/92 Zb. o stavebnom sporení v znení neskorších noviel, zákonom č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení neskorších noviel a Všeobecnými podmienkami.

17. V zmysle Úvodných ustanovení Všeobecných podmienok pre stavebné sporenie pre fyzické osoby, Stavebná sporiteľňa vydáva v súlade s právnymi normami platnými na území Slovenskej republiky, tieto Všeobecné podmienky pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej VPSS), ktorými upravuje vzťahy medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom v súlade so zákonom č.483/2001 Z.z. o bankách v platnom znení (ďalej len Zákon o bankách) a zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení v platnom znení (ďalej Zákon).

18. V zmysle čl. I bod 2. a 3. časť A) Všeobecných podmienok, zmluva musí byť uzatvorená písomnou formou na určitú cieľovú sumu a konkrétnu tarifu sporenia. Predmetom zmluvy je záväzok stavebného sporiteľa na základe pravidelného sporenia nasporiť zmluvne dohodnutú sumu a jeho nárok na poskytnutie stavebnou sporiteľňou nevypovedateľného stavebného úveru v súlade so Zákonom a VPSS.

19. Po splnení zákonných a zmluvne dohodnutých podmienok poskytne stavebná sporiteľňa z Fondu stavebnému sporiteľovi stavebný úver. Úverový vzťah vzniká na základe samostatne uzatvorenej zmluvy o stavebnom úvere, resp. medziúvere a stavebnom úvere (čl. XIV. bod 1 a 5 Všeobecných podmienok).

20. Podľa čl. XVII. body 1. a 2. Všeobecných podmienok, úver zo stavebného sporenia poskytuje stavebná sporiteľňa s ročnou úrokovou sadzbou. Úročenie istiny stavebného úveru začína dňom čerpania stavebného úveru alebo jeho časti.

21. V sume splátky úveru uvedenej v úverovej zmluve sú zahrnuté aj úroky zo stavebného úveru (čl. XVIII. bod 3. Všeobecných podmienok).

22. Ak nastanú skutočnosti uvedené v bode 2 tohto článku, je stavebná sporiteľňa oprávnená najmä, jednostranne vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požadovať splatenie pohľadávky stavebnej sporiteľne zo zmluvy o úvere pred termínom konečnej splatnosti úveru a stavebný sporiteľ je povinný splatiť pohľadávku stavebnej sporiteľňa v lehote, ktorú ona určí v oznámení o mimoriadnej splatnosti úveru (čl. XIX. bod 3 písm. b) Všeobecných podmienok).

23. V zmysle čl. XXIII. bod 1 Všeobecných podmienok stavebný sporiteľ je povinný platiť stavebnej sporiteľni ceny za služby poskytované stavebnou sporiteľňou v súlade so Sadzobníkom poplatkov.

24. V zmysle žiadosti o úver s poistením podľa sadzby poistenia typ A zo dňa 9.2.2011 žalovaná v 1.rade požadovala výšku úveru s poistením typ A v sume 5068,- eur.

25. Žalobca listom zo dňa 19.6.2020 upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti oznámil žalovanej v 1.rade, že dňa 30.6.2020 vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. Upozornenie bolo žalovanej v 1. rade doručené dňa 24.6.2020.

26. Žalobca listom zo dňa 19.6.2020 upozornením na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti oznámil žalovanému v 2.rade, že dňa 30.6.2020 vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. Upozornenie bolo žalovanému v 2. rade doručené dňa 24.6.2020.

27. Žalobca listami zo dňa 24.9.2020 oznámil žalovaným, že z dôvodu porušenia povinnosti splácať úver riadne a včas, ku dňu 24.9.2020 nastáva mimoriadna splatnosť celého úveru, preto žiadal žalovaných vrátiť sumu 5456,85 eur. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru bolo žalovanej v 1- rade doručené v septembri 2020 a žalovaný v 2. rade túto listinu neprevzal v odbernej lehote, pričom zásielka bola na pošte uložená dňa 29.9.2020.

28. Predžalobnou výzvou na zaplatenie dlhu zo 27.6.2022 žalobca vyzval žalovaných na okamžitú úhradu celej dlžnej sumy 5968,05 eur. Podľa predložených doručení boli listiny žalovaným doručené dňa 4.7.2022.

29. Vo vyjadrení z 28.8.2023 žalobca uviedol, že v zmysle žiadosti o úver bol novým medziúverom č. XXXXXXXX X XX refinancovaný medziúver č. XXXXXXXX X XX (sporenie č. XXXXXXXX X XX), ktorý bol poskytnutý ešte v r. 2005 spoludlžníkovi a bol refinancovaný do sumy zostatku vo výške 2.483,56 eur. Podmienkou poskytnutia úveru v PSS bolo splácanie predchádzajúceho úveru minimálne 12 mesiacov, vyhovujúca platobná disciplína a výška splátky požadovaného úveru neprevyšovala výšku splátky splácaného úveru. Podmienka bonity preverenej z úveru bola dodržaná. V čase schválenia žiadosti o úver nemali klienti evidované v spoločnom registri bankových informácií žiadne upomienky. Upomienky neboli evidované ani na úvere v PSS. Žalobca dôkladne v rámci možností, ktoré mal k dispozícii, preveril žalovanými tvrdené informácie s využitím niekoľkých zdrojov informácií. Finančné prostriedky boli vyplatené žalovaným v troch výplatách, a to dňa 28.03.2011 vo výške 2.483,56 eur, dňa 28.03.2011 vo výške 1.516,44 eur a dňa 06.05.2011 vo výške 870,00 eur. V zmysle čl. VIII. bod 8.1. Úverovej zmluvy Žalobca účtoval za spracovanie úveru poplatok vo výške 130,00 eur, ktorý bol splatný pri prvej výplate medziúveru, takže celková vyplatená výška bola znížená o uvedený poplatok. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky z medziúveru mesačnou splátkou vo výške 27,46 eur, ktorá bola v zmysle čl. II. zmluvy o úvere započítaná na dohodnuté 6,59 % p. a. úroky z medziúveru a súčasne platiť poplatok za poistenie typu A vo výške 2,00 eur. Do pridelenia cieľovej sumy sa žalovaní ďalej zaviazali vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 8 eur. Žalovaný od poskytnutia úveru do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru zaplatil celkovo na vkladoch medziúveru sumu 2.980,34 eur, z toho boli pokryté poplatky za vedenie účtu za r. 2011 (25,00 eur), r. 2012 (25,00 eur), r. 2013 (29,00 eur) celkovo vo výške 79,00 eur a riadne úroky vo výške 2.901,34 eur, pričom predpísané úroky za obdobie do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti boli 3 120,72 eur, z toho neuhradené ostalo 219,38 eur). Od vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru do podania žaloby boli vykonané vklady celkovo vo výške 479,00 eur.

30. Vo vyjadrení z 24.1.2024 žalobca uviedol, že predpoklady na výpočet RPMN sú uvedené v prílohe k zmluve o úvere. RPMN je vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, pričom pri výpočte sa vychádza z predpokladov, že zmluva zostane platná dohodnutý čas a že veriteľ a dlžník si budú môcť plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách určených v zmluve. Prílohou zmluvy o úvere sú okrem amortizačnej tabuľky, všeobecných podmienok stavebného sporenia pre fyzické osoby aj predpoklady použité na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov. Podľa amortizačnej tabuľky jednoznačne vyplýva koľko majú Žalovaní vrátiť za poskytnutý úver, keďže uvedené je presne vyčíslené sumou. Predpoklady, ktoré použil veriteľ pri výpočte RPMN medziúveru a stavebného úveru sú súčasťou Zmluvy o úvere. Zmluva o úvere v čl. I tak obsahuje všetky predpoklady potrebné na výpočet RPMN – výšku úveru, výšku splátky, interval splátok, úrokovej sadzby ako aj poplatky, ktoré je potrebné dosadiť do vzorca na výpočet RPMN. Matematický prepočet RPMN počíta so sumou obrátov k danému dátumu a dátum výplaty medziúveru a je rovnaký ako dátum účtovania poplatku. To znamená že, ak Žalobca počítal s celou výškou vyplateného úveru a následne obrat zníži o poplatok, je to presne to isté ako keby počítal s výškou vyplateného úveru zníženého o poplatok. Z uvedeného vyplýva, že z hľadiska výpočtu RPMN je irelevantné, či sa bude výpočet odvíjať od celkovej sumy požičaných peňazí, alebo od sumy poníženej o poplatok za spracovanie úveru, lebo výsledkom bude stále tá istá výška RPMN. Pre tento záver svedčí aj vyjadrenie Národnej banky Slovenska. Národná banka v tomto vyjadrení ďalej uviedla, že pokiaľ sa poukazuje na rozsudok Súdneho dvora EÚ z 21.4.2016 vo veci C-377/2014, ktorý sa bodoch 81 – 91 zaoberá pojmami „celková výška úveru a výška čerpania úveru“ a to aj na účely výpočtu RPMN, tak optikou vyššie uvedených bodov tohto rozhodnutia by bol správny postup výpočtu RPMN č. 2. Poplatok na ľavej strane rovnice by sa nezarátal do celkovej výšky úveru a bol by od sumy úveru odpočítaný. Spôsob výpočtu RPMN podľa prvého spôsobu je matematicky ekvivalentnou úpravou výpočtu spôsobom č. 2, nemá vplyv na hodnotu RPMN. Ako vyplýva z bodu 89. rozsudku, vo vzťahu k výpočtu RPMN boli pre Súdny dvor EÚ relevantné také skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na výpočet

RPMN. Preto sa spôsob výpočtu RPMN č. 1 neodkláňa od rozsudku spôsobom, ktorý by mal vplyv na výpočet RPMN. Ako vyplýva z amortizačnej tabuľky, do ročnej percentuálnej miery nákladov sú zarátané aj poplatky za poistenie úveru a poplatok za spracovanie úveru. Podľa amortizačnej tabuľky mal žalovaný do predpokladaného dátumu splatenia celého úveru, t. j. do 31.08.2037 zaplatiť na riadnych úrokoch sumu vo výške 6.134,95 eur.

31. Žalobca v podaní z 23.4.2024 uviedol, že výška úhrad vykonaná prostredníctvom spoločnosti Cost Control s.r.o. predstavovala sumu 910,60 eur, o čom predložil a výpis vkladov v období od 27.3.2019 do 22.3.2022.

32. Žalobca v písomných podaniach z 8.8.2023, 3.10.2023, 14.11.2023, 11.1.2024, 6.2.2024, 4.4.2024 a 6.6.2024 uviedol, že súhlasí s konaním a rozhodnutím v jeho neprítomnosti na základe doterajších písomných podaní a predložených listinných dôkazov.

33. Žalovaní v 1. a 2. rade prostredníctvom právneho zástupcu uviedli, že žalobca nedoručil žalovanému v 1. rade upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z 19.6.2022, ktoré mala údajne prevziať iná osoba, vychádzajúc z listiny, ktorá je pripojená v súdnom spise, doručenia k takémuto právnomu úkonu žalobcu. Pokiaľ ide o samotnú zmluvu o úvere, poukázali na neplatnosť takejto zmluvy, nakoľko koncept alebo finančný produkt, ktorý je prezentovaný spotrebiteľovi je v rozpore s dobrými mravmi a predstavuje nepríjemné plnenie, ktoré žalobca žiada ako návratnosť poskytnutých finančných prostriedkov. Žalobca a to spôsobom akým do zmluvy koncipuje jednotlivé ustanovenia žalobca tak, aby v ich súhrne táto zmluva znamenala dlhodobé systematické splácanie zo strany spotrebiteľa, na konci ktorého je celková čiastka medziúveru, ktorá je zaplatená a vrátená žalobcovi viac ako 100% sumy, ktorá je poskytnutá. V danom prípade na sumu poskytnutého medziúveru vo výške 5000,- eur mali zaplatiť žalovaní 12.533,95 eur. Počas dlhodobého splácania 193 splátok sa na istinu úveru nepoukazuje pri plneniach žalovaných žiadna suma, žiadne plnenie a po týchto nasporovaných, teda zaplatených splátkach, ktoré všetky sú započítané na príslušenstvo úveru sa nasporovaná cieľová suma započítava na istinu tohto úveru, pričom táto cieľová suma nikdy nedosahuje výšku poskytnutej istiny a v takom prípade žalobca požaduje naďalej plniť ďalšie plnenie, ktoré znamená jednak plniť príslušenstvo tohto úveru a splácať aj istinu úveru, čo v konečnom dôsledku zapríčiní viac ako stonásobné plnenie navyše zo strany spotrebiteľa. Žalobca nedoložil ani dôkazy o skúmaní bonity žalovaných a táto bonita mala byť skúmaná vo vzťahu k podmienkam tohto úveru, to znamená, ak žalobca vedel, že konečná splatnosť tohto úveru je v roku 2037, túto bonitu mal prísne a posudzovať. Žalovaní prostredníctvom právneho zástupcu poukázali na bezúčnosť úveru s poukazom na senát 9Cdo, respektíve rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu, ktorý posudzuje pri takomto vopred definovanom a zrazenom poplatku za poskytnutie úveru, respektíve jeho obdobného plnenia, ktoré je realizované z istiny deklarovanej v zmluve za neprijateľné v tom zmysle, že následne istina nie je poskytnutá v zmluvne deklarovanej výške, čo to má dopad na všetky ďalšie náležitosti uvedené v zmluve vrátane hodnoty RPMN. Poukázali na neplatnosť zosplatenia, spočívajúcu v neurčitosti jednostranných právnych úkonov žalobcu, ktorý vôbec neuvádza pre akú splátku, respektíve za aké obdobie je spotrebiteľ povinný mu zaplatiť a na základe čoho konkrétne vyhlasuje mimoriadnu splatnosť celého úveru jednorázovo. Zmluva je koncipovaná tak, že až po zaplatení splátok úrokov z medziúveru, vrátane poplatku za prijatie do poistenia v rozsahu 192 splátok, až potom je splatná istina, ktorá je ponížená o samotnú výšku nasporenej sumy. Žalovaní tak nie sú v omeškani so žiadnou splátkou, preto pokiaľ ide o splatné splátky žaloba je nedôvodná a navrhli ju v celom rozsahu zamietnuť.

34. Vo vyjadrení z 15.1.2024 žalovaní navrhli okrem iného žalobu zamietnuť zotrúvajúc na všetkých doterajších argumentoch.

35. Žalovaná v 1. rade vo svojej výpovedi uviedla, že úver riadne platili do roku 2020, potom však už nezvládali splácať, zabezpečili si splácanie prostredníctvom spoločnosti Cost Control. Tejto spoločnosti posielali na úhradu dlhov mesačne sumu 40,- eur. Platili aj iné sumy, po 37 eur a aj viac. Uvedenou pôžičkou splatili žalovaní aj skoršiu pôžičku, ktorú mali tiež u žalobcu. Žalobcovi nič nedokladovali, nakoľko už boli jeho klienti. Vo výpovedi uviedla tiež, že preberala za manžela zásielky aj od žalobcu, keď žalovaný v 2. rade nebol doma.

36. Žalovaný v 2. rade vo výpovedi uviedol, že žalovanú v 1. rade na preberanie zásielok osobitne nespomocnil. Pri podpise zmluvy im iba povedali, že sa to oplatí, že tam budú lepšie úroky ako

na pôvodnej pôžičke. Iné úvery v čase uzavretia pôžičky nemali. V roku 2011 boli obaja na podpore a striedavo pracovali 5-6 mesiacov na základe zmluve pre obec a potom zasa na podpore. V súčasnosti sú obaja žalovaní starobní dôchodcovia. V októbri 2020 sa zdržiaval striedavo v mieste trvalého bydliska a v Českej republike, kam chodil za dcérou. Boli to rôzne časové úseky, niekedy na týždeň, potom sa vrátil domov. Na otázku sudcu, či vedel o listinách, ktoré mu posielal žalobca a preberala ich manželka, žalovaná v 1. rade, potvrdil, že niekedy mu uviedla, že prišli nejaké listiny, niekedy sa nezaujímal celkom o to, čo v listinách je.

37. Podľa § 2 ods. 1 zák. č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení účinného ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „zákon o stavebnom sporení“), stavebným sporením sa rozumie a) prijímanie vkladov od stavebných sporiteľov alebo v prospech stavebných sporiteľov, b) poskytovanie úverov stavebným sporiteľom zo zdrojov fondu stavebného sporenia na stavebné účely uvedené v § 11 ods. 1 (ďalej len „stavebný úver“).

38. Podľa § 2 ods. 3 písm. e) zákon o stavebnom sporení, v bankovom povolení sa môže stavebnej sporiteľni okrem vykonávania stavebného sporenia podľa odseku 1 povoliť aj vykonávanie týchto bankových činností: poskytovanie spotrebiteľských úverov zo zdrojov mimo fondu stavebného sporenia na financovanie vybavenia domácnosti.

39. Podľa § 7 odsek 3, ods. 4 zákona o stavebnom sporení zmluva o stavebnom úvere musí obsahovať a) identifikačné údaje o stavebnej sporiteľni a o stavebnom sporiteľovi najmenej v rozsahu údajov ustanovenom osobitnými predpismi, b) úrokovú sadzbu stavebného úveru, c) podmienky poskytnutia a splácania stavebného úveru, d) spôsob zabezpečenia pohľadávok zo stavebného úveru, e) podmienky, za ktorých možno vykonať prevod práv a povinností zo zmluvy o stavebnom úvere, f) podmienky, za ktorých možno odstúpiť od zmluvy o stavebnom úvere. (Zmluvy o stavebnom sporení a zmluvy o stavebnom úvere môžu obsahovať aj ďalšie náležitosti dohodnuté medzi stavebnou sporiteľňou a stavebným sporiteľom.

40. Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

41. Ako vyplýva z § 1 ods. 2 zákona NR SR č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

42. Podľa § 7 od. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru. Povinnosť podľa prvej vety sa považuje za splnenú, ak je splatenie spotrebiteľského úveru v celom rozsahu zabezpečené peňažnými prostriedkami alebo cennými papiermi; tým nie je dotknuté ustanovenie § 17 ods. 3.

43. Podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

44. Podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka¹⁸⁾ musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

- d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,
- e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,
- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,
- x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,
- y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

45. Podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1, b) je v

zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

46. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách podľa § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

47. V zmysle § 52 ods. 1 až ods. 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia úverovej zmluvy (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

48. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

49. Ako vyplýva z ustanovenia § 53 ods. 2, ods. 3 Občianskeho zákonníka za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

50. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

51. V zmysle § 54 ods. 1, ods. 2, Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

52. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

53. Ako vyplýva z § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

54. V zmysle § 41 Občianskeho zákonníka ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

55. Podľa § 100 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

56. Podľa § 101 Občianskeho zákonníka, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

57. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

58. Predmetom konania bol nárok žalobcu tak, ako ho tento upravil po výzve súdu z 6.10.2022 v rámci upomínacieho konania (podanie z 14.10.2022). Žalobca sa žalobou v spojení s uvedeným návrhom domáhal priznania istiny 4363,47 eur, úroku v sume 682,40 eur, úroku z omeškania v sume 379,28 eur, poplatkov v sume 150,- eur, úroku vo výške 6,59 % ročne zo sumy 4363,47 eur od 1.4.2022 do zaplataenia, najviac však do sumy vo výške 2.551,21 eur, úroku z omeškania v sadzbe 5,00 % ročne zo sumy 4363,47 eur od 1.4.2022 do zaplataenia a náhrady trov konania

59. Súd vyhodnotil zmluvný vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, kde sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

60. Nepochybne zmluva uzavretá medzi stranami sporu je teda spotrebiteľskou zmluvou v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

61. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

62. Ustanovenie § 53 Občianskeho zákonníka sa týka iba podmienok, ktoré zákon označuje za neprijateľné. Ide o podmienky, ktoré sú nečestné, neslušné, hrubo poškodzujúce spotrebiteľa a preto ich použitie zákon sankcionuje absolútnou neplatnosťou. Vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

63. Súd v danej súvislosti poukazuje aj na skutočnosť, že Slovenská republika ako člen európskej únie je povinná plniť záväzky vyplývajúce z tohto členstva. Členské štáty Únie sú povinné zabezpečiť, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 Smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ďalej len „smernica“).

64. Dôležitým rozhodnutím je rozsudok Súdneho dvora európskej únie vo veci Océano Grupo Editorial SA a Rocío Murciano Quintero (C-240/98) a medzi Salvat Editores SA a José M. Sánchez Alcón Prades a spol., spojené prípady C-240/98 a C-244/98, z ktorého je zrejmé aj obligatornosť zásahu súdu proti nekalej podmienke.

65. Aj napriek tomu, že ide o úverovú zmluvu, ktorá sa riadi režimom Obchodného zákonníka, ako už súd uviedol vyššie, v danom prípade sa jedná o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral žalobca ako dodávateľ a žalovaná ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy bol daný žalobcom bez možnosti žalovanej privodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka, úprava ktorých je v Občianskom zákonníku pre spotrebiteľa výhodnejšia.

66. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že žalobca a žalovaná v 1. rade ako dlžník spoločne so žalovaným v 2. rade ako spoludlžníkom uzavreli dňa 22.3.2011 zmluvu o úvere, v súlade s ktorou žalobca poskytol dlžníkom medziúver vo výške 5.000,- eur. Splatnosť vkladov na účet stavebného sporenia bola dohodnutá na 15.deň v mesiaci a výška úrokovej sadzby medziúveru bola dohodnutá na 6,59% ročne.

67. V zmysle § 54a Občianskeho zákonníka účinného od 05.12.2018, premlčané právo zo spotrebiteľskej zmluvy nemožno vymáhať a ani ho platne zabezpečiť, pričom z dôvodovej správy k tomuto ustanoveniu je zrejmé, že za vymáhanie premlčaného práva zo spotrebiteľskej zmluvy sa v tomto kontexte rozumie súdne konanie, exekučné konanie a rozhodcovské konanie.

68. Zároveň námietku premlčania vzniesli v konaní aj žalovaní. Začiatok plynutia premlčacej doby je potrebné stanoviť v súlade s ust. § 103 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého, ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti. Ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Jednotlivé splátky sa opäť premlčujú samostatne od ich zročnosti až do okamihu, keď dlžník nesplní niektorú zo splátok. Nakoľko platné zosplatnenie úveru v danom prípade nebolo preukázané, čím sa bude súd zaoberať nižšie, posudzoval iba možné premlčanie jednotlivých splatných splátok úveru.

69. Ako je zrejmé zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, splatnosť úveru bola rozvrhnutá na 317 mesiacov. Prvá splátka bola splatná dňa 1.4.2011 (bod 2. čl. II. zmluvy), ďalšie splátky vždy do 15. dňa mesiaca. Žaloba bola podaná na súde dňa 25.8.2022. Vzhľadom na bezúročnosť úveru, premlčaných tak mohlo byť najviac 101 splátok istiny po 15,36 eur (istina 4870,- eur: 317 splátok=15,363 eur), splatných od 1.4.2011 do 15.8.2019, čo predstavuje sumu 1551,66 eur. Úhrady žalovaných celkovo predstavovali sumu 3459,34 eur (suma 2980,34 eur + 479 eur), teda došlo z ich strany aj k úhrade prípadne premlčanej istiny splátok. V prípade, že by súd vychádzal z výšky splátok medziúveru v zmluve v sume 27,46 eur, premlčaných 101 splátok medziúveru predstavuje 2773,46 eur (101x27,46 eur) a v prípade, že by súd vychádzal z celkovej výšky splátok vrátane vkladov na účet stavebného sporenia a poplatkov za poistenie v sume 37,46 eur, premlčaných 101 splátok predstavuje 3783,46 eur. V dvoch prípadoch tak došlo k úhrade niektorej časti premlčaného dlhu, v poslednom prípade by bol premlčaný neuhradený nárok na splátku v sume 324,12 eur, v ktorej časti by súd žalobu zamietol.

70. Pokiaľ ide o aplikáciu všeobecnej trojročnej premlčacej doby podľa Občianskeho zákonníka a nie štvorročnej podľa Obchodného zákonníka na daný vzťah zo spotrebiteľskej zmluvy, súd považuje za potrebné poukázať na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva vrátane ustanovení § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

71. Ustanovenie § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka reguluje aj absolútne obchody. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ je ustanovením lex specialis s dopadom na všetky spotrebiteľské zmluvy, a teda aj na odložené platby v spotrebiteľských vzťahoch vrátane úverov.

72. Ustanovenie § 54 ods. 1 OZ preto treba vykladať tak, že v prípade dualistickej právnej úpravy inštitútov súkromného práva sa na spotrebiteľské právne vzťahy nepoužije obchodné právo (Obchodný zákonník), ak aplikáciou konkrétnej zmluvnej podmienky by sa postavenie spotrebiteľa oproti občianskoprávnej úprave zhoršilo. Ustanovenie § 54 ods. 1 je dôsledkom transpozície čl. 8 smernice. Smernica síce neharmonizuje dualistické právne úpravy inštitútov súkromného práva, no na druhej strane nebráni ani regulácii, akú predstavuje ustanovenie § 54 ods. 1 OZ a ktoré bráni akémukoľvek zhoršeniu postavenia spotrebiteľa oproti Občianskemu zákonníku, § 54 ods. 1 OZ.

73. Podľa rozhodnutia Krajského súdu Prešov sp.zn. 6Co/105/2013 zo dňa 10.12.2013 „...súd so zreteľom na uvedené nevidí dôvod na vylúčenie aplikácie priaznivejšieho ustanovenie o premlčacej dobe trojročnej podľa Občianskeho zákonníka oproti premlčacej dobe štvorročnej typickej podľa Obchodného zákonníka, a to s poukazom na ust. § 54 ods. 1 OZ. Občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva úpravu premlčania má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia (porov. tiež uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25.1.2011 sp. zn. 5 M Cdo 20/2009, uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. novembra 2022, sp. zn. 7Cdo/268/2020).“

74. Skutočnosť, že sa jednalo o spotrebiteľský úver nebola medzi stranami sporná, pričom uvedené je zrejmé aj z viacerých ustanovení zmluvy (mimo samotného označenia zmluvy tiež čl. I, , bod 1. čl. VIII., bod 4. čl. VIII., bod 11. čl. VIII.). Zmluva o úvere uzavretá medzi stranami sporu je spotrebiteľskou zmluvou podliehajúcou zákonu č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (v tejto súvislosti porovnaj tiež Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn 8Cdo/125/2018 z 18. 06. 2020). Uvedené

je zrejme aj zo samotného účelu medziúveru ako aj stavebného úveru (modernizácia a obnova bytu, domu) v spojení s §1 ods. 1, §11 ods. 1 a § 2 ods. 3 písm. e) zákona o stavebnom sporení.

75. Súd sa preto zaoberal tou skutočnosťou, či predmetný spotrebiteľský úver spĺňa všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch.

76. Odplata za poskytnutie úveru musí byť úmerná okrem iného aj bonite klienta, pričom vzhľadom na nároky, ktoré na dodávateľa kladie únikné právo a s poukazom na ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch je plne opodstatnené vyžadovať v súdnom konaní preukázanie skúmania bonity klienta žalobcom. Pokiaľ si žalobca uplatňuje právo na plnenie zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, je nutné vyhodnotiť, či pri uzatvorení zmluvy boli splnené všetky povinnosti a podmienky, ktoré na tieto zmluvné vzťahy kladie právna úprava zameraná na ochranu spotrebiteľa, t.j. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, zákon o spotrebiteľských úveroch a ďalšie. Bolo na žalobcovi, aby tento preukázal, že bonitu žalovaných náležite skúmal, že si splnil povinnosť vyplývajúcu mu z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

77. Z vykonaného dokazovania súdu je zrejme, že pri overovaní bonity žalovaných žalobca nemal takmer žiadne údaje preukazujúce skutočnú výšku príjmov a výdavkov žalovaných, nebolo preto preukázané, či s odbornou starostlivosťou pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere posúdil schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver.

78. Pre účely posúdenia splnenia povinnosti uloženej dodávateľovi v ust. 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch totiž nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom dodávateľ pristupoval k zisťovaniu a hodnoteniu bonity klienta. Odborná starostlivosť predpokladá overenie údajov, ktoré dlžník veriteľovi uviedol, resp. objektívne podložil minimálne potvrdením zamestnávateľa, nepochybne kľúčová je i povinnosť veriteľa využívať verejne dostupné informácie, akými sú, napr. štátom publikované údaje o životnom a existenčnom minime podľa zákona č. 110/2006 Z. z. a tieto porovnávať so známymi alebo od spotrebiteľa zistenými (nie iba tvrdenými) informáciami o jeho príjmoch a výdavkoch (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 33Cdo/2178/2018). Overovanie bonity žalovaného iba na podklade informácií poskytnutých žalovaným v žiadosti o poskytnutie úveru a z reportu zo Sociálnej poisťovne a prostredníctvom Spoločného registra bankových informácií, nemožno považovať za posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať úver s odbornou starostlivosťou (porovnaj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č.k. 2CoCsp/20/2020 z 23. 09. 2020).

79. Postup žalobcu pri skúmaní bonity spotrebiteľa preukázaný v konaní sa javí iba formálny a nezodpovedajúci odbornej starostlivosti. S odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Takýto spôsob zisťovania bonity klienta možno charakterizovať ako posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa (bez zistenej výšky či samotnej existencie pravidelného mesačného príjmu spotrebiteľa a jeho výdavkov) a účelové použitie údajov o sociálno-ekonomickej situácii spotrebiteľa na vytvorenie zdania väčšej schopnosti spotrebiteľa splácať úver, ako tomu v skutočnosti je, čo spôsobuje dôsledky podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch.

80. Žalobca v danom prípade tvrdí, že preveroval všetky dostupné informácie o žalovaných ako spotrebiteľoch s využitím niekoľkých zdrojov informácií, čo však nepreukázal. Uvedené by navyše v intenciách vyššie uvedeného aj tak nepostačovalo. V danom prípade nebolo preukázané, aby žalobca mal k dispozícii doklady príjmov a o výdavkoch žalovaných, najmä nákladoch na bývanie, doklady SIPO, prípadne výpisy z bežného účtu žalovaných, pri uzatváraní zmluvy. Z výpovedí žalovaných nevyplýva, že by bol žalobca pri uzatváraní zmluvy žiadal nejaké údaje, či doklady preukazujúce ich bonitu. Žalobca sa zrejme uspokojil iba so žiadosťou o úver (čl.143).

81. Súd tak nemá za preukázané, že by mal žalobca v čase poskytnutia úveru vedomosť o majetkových pomeroch žalovaných, teda kde típ bývali, či vlastnili nehnuteľnosť alebo či bývali v podnájme, aké výdavky spojené s ubytovaním uhrádzali a taktiež nepreukázal ani iné doklady, resp. zistenia

o jej výdavkoch predstavujúcich uspokojovanie základných životných potrieb. Bez toho, aby žalobca preukázal, že skúmal aj výdavky na strane žalovaných, nemohol mať reálny obraz o majetkovej situácii spotrebiteľa potrebnej pre posúdenie schopnosti splácať poskytnutý úver (porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.14CoCsp/3/2021 z 14. 10. 2021).

82. Nie je preukázané ani že dostatočne skúmal aspoň úverové zaťaženie žalovaných. Náklady na bývanie a ďalšie nevyhnutné výdavky a ani úverové zaťaženie žalobca preukázateľne neskúmal, preto uvedené minimálne nezodpovedá odbornej starostlivosti dodávateľa v zmysle § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch. Súd má za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno čo sa týka skúmania pravidelných výdavkov žalovaných pred samotným uzavretím uvedenej úverovej zmluvy.

83. Nahliadnutie do databáz úverových registrov a databáz bánk za účelom skúmania výdavkov žalovaného (čo ani nebolo žalobcom preukázané), samo o sebe taktiež nie je možné považovať za dostatočné. Výpisy z týchto databáz nepodávajú kompletný obraz o výdavkoch žiadateľa, nakoľko výdavkami klienta sú aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ žalobca nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či žalovaný je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 20CoCsp/18/2022 z 28.06.2022 obdobne tiež rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/15/2022 z 24. 11. 2022).

84. Z dikcie zákona: „posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ logicky vyplýva, že s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver nie je možné bez porovnania mesačných príjmov a výdavkov žiadateľa (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.18Co/144/2019 z 27. 05. 2020)

85. Uvedené je možné považovať iba za formálne overenie bonity žalovaných, nie však skutočné overenie bonity s odbornou starostlivosťou, ako to vyžaduje § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

86. V súvislosti s povinnosťou súdu ex officio zisťovať, či došlo k skúmaniu bonity spotrebiteľa súdu poukazuje aj na rozhodnutia Súdneho dvora EÚ C-679/18 z 5. marca 2020 a C 303/20 z 10. júna 2021.

87. Pri poskytnutí úveru za situácie, keď bol poskytnutý spotrebiteľovi úver bez náležitého posúdenia jeho bonity, teda ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru.

88. V tejto súvislosti súd poukazuje na skutočnosť, že vychádzal zo skutočností a dôkazov žalobcom predložených, pričom v súlade s § 154 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany možno uplatniť najneskôr do vyhlásenia uznesenia, ktorým sa dokazovanie končí. Toto ustanovenie sa použije vo vzťahu k dodávateľovi aj v spotrebiteľskej veci.

89. Odhliadnuc od vyššie uvedeného je potrebné doplniť a poukázať na nasledovné: Z čl. IV. zmluvy, ako aj z vyjadrení strán sporu je zrejmé, že žalobcom poskytnuté finančné prostriedky mali byť použité prednostne na úhradu predošlého záväzku žalovaných vo vzťahu k žalobcovi, a to na splatenie úveru č. XXXXXXXX X XX a XXXXXXX X XX/XXXX a iba zostatok úveru mal byť vyplatený žalovaným na účet.

90. Pokiaľ tak ide o rozsah záväzku žalovaných z posudzovanej zmluvy, vznikajú tak pochybnosti o tomto rozsahu, keďže žalobca nepreložil súdu pôvodnú zmluvu a nie je jasné aká suma bola poskytnutá na splatenie pôvodného úveru a z akých položiek táto suma pozostávala.

91. Bolo práve na žalobcovi, aby preukázal rozsah pôvodného záväzku, ak práve žalobca poukazoval, že finančné prostriedky posudzovaného úveru boli použité aj na refinancovanie iného skoršieho úveru poskytnutého zo strany žalobcu žalovaným.

92. Podľa ust. § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase zavretia zmluvy zo dňa 22.3.2011, ak spotrebiteľ a veriteľ z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavru novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa odkladajú splátky alebo sa mení spôsob splácania a ktorej účelom je zabrániť prípadnému súdному konaniu o

nárokoch veriteľa, pričom podmienky splácania vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, vzťahujú sa na novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere ustanovenia § 1 až 3, § 4 ods. 5, § 5, § 6, § 8, § 9 ods. 1 a ods. 2 písm. a) až l) a o) a t), ods. 4 a 6 až 8, § 11, § 12, § 14, § 16, § 18 až 23 a § 25 až 27.

93. Vzhľadom na vyššie cit. ustanovenie vznikajú pochybnosti, či žalobca preukázal existenciu záväzku žalovaných z predchádzajúcej úverovej zmluvy č. XXXXXXXX X XX a XXXXXXXX X XX/XXXX a najmä rozsah tohto záväzku pri uzatváraní zmluvy z 22.3.2011. Takáto zmluva je totiž svojím obsahom v skutočnosti dohodou o zmene záväzku (privatívnou nováciou) v zmysle § 516 Občianskeho zákonníka, ktorým sa doterajší záväzok nahrádza záväzkom novým z titulu úveru alebo pôžičky.

94. V zmysle citovaného § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch je tak predpokladom uzatvorenia novej zmluvy skutočnosť, aby podmienky splácania úveru vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere neboli pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania úveru vyplývajúce z pôvodnej zmluvy. K zhoršeniu podmienok splácania uzatvorením novej zmluvy by mohlo dôjsť napríklad v prípade, ak predchádzajúce záväzky boli premlčané, alebo boli dojednané neprimerane vysoké úroky, úver poskytnutý zmluvou mohol byť posúdený pre absenciu náležitostí zmluvy ako bezúročný a bez poplatkov a podobne. Takýmto spôsobom by si uzatvorením novej zmluvy veriteľ mohol zabezpečiť vymożenie pohľadávok, na ktoré by inak nemal nárok (porovnaj napríklad rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 21Co/173/2017 z 28. 06. 2018).

95. V danom prípade, na preukázanie dôvodnosti svojho nároku bol žalobca povinný predkladať dôkazy, okrem samotnej zmluvy tiež jej platobnú históriu od začiatku úverového vzťahu až do ukončenia, aby bolo zrejmé, v akej reálnej výške bol poskytnutý predchádzajúci refinancovaný úver žalovaných, akú sumu títo uhradili k predmetnému úveru, na čo boli ich splátky a platby započítané, teda aká suma bola započítaná na istinu, aká na úroky, aká na poplatky a aký bol teda skutočný dlh žalovaných a z čoho pozostával ku dňu uzavretia zmluvy z 22.3.2011, ktorou bol ich predchádzajúci záväzok vo vzťahu k žalobcovi nahradený. V prerokúvanej veci bola tak podmienkou platnosti úverovej zmluvy z 22.3.2011, podľa ktorej sa má poskytnutým úverom uhradiť skorší záväzok žalovaných voči žalobcovi, existencia takéhoto záväzku žalovaných respektíve existencia tohto záväzku v rozsahu uvedenom v spotrebiteľskej zmluve (nehovoriac o neurčitosti zmluvy v tejto časti, nakoľko sa v nej konkrétne rozsah záväzku žalovaných z pôvodnej zmluvy ani neuvádza). Pokiaľ takýto záväzok v uvedenom rozsahu neexistoval, bola by zmluva neplatná a žalobca by tak z nej nemohol od žalovaných nič požadovať (mimo prípadného nároku na bezdôvodné obohatenie). Zo skutkového stavu vyplynulo, že žalobca nepreukázal existenciu takéhoto pôvodného záväzku žalovaných v rozsahu, ktorý je deklarovaný v zmluve, pričom dôkazné bremeno ohľadne uvedenej skutočnosti leží práve na žalobcovi (musí preukázať existenciu uplatňovaného nároku).

96. Súd o zamietnutí žaloby rozhodol už na základe vyslovenia bezúročnosti úveru poskytnutého na základe zmluvy z 22.3.2011 a tej skutočnosti, že dlh žalovaných doposiaľ nebol splatný v celom rozsahu (k uvedenému pozri odôvodnenie nižšie), avšak poukazuje aj na tento osobitný dôvod pre zamietnutie žaloby, nakoľko za daných okolností je zrejmé, že rozsah záväzku na dlžnej istine úveru žalovaných ku dňu uzavretia posudzovanej zmluvy (22.3.2011) nebol žalobcom preukázaný. Žalobca sám uvádza, že na refinancovaný úver bolo poskytnutých 2483,56 eur, čo korešponduje s výplatou časti medziúveru dňa 28.3.2011 (vyjadrenie žalobcu z 28.8.2023). Rozsah uvedeného záväzku tak žalobcom nie je preukázaný. Za preukázaný by tak súd mohol považovať iba záväzok na zvyšnú sumu vyplateného medziúveru 2386,44 eur (5000,- eur – poplatok 130 eur – výplata na refinancovaný úver v sume 2483,56 eur = 2386,44 eur). Vzhľadom na bezúročnosť úveru ako aj celkové úhrady žalovaných v sume 3459,34 eur, žaloba žalobcu tak nebola dôvodná a túto bolo potrebné zamietnuť aj z tohto osobitného dôvodu.

97. Na tieto skutočnosti poukazuje sám žalobca bez toho, aby preukázal aký skutočný nárok mu vznikol na základe posudzovanej zmluvy po refinancovaní pôvodného úveru (či už by išlo nárok zo zmluvy v preukázanom rozsahu, prípadne nárok na bezdôvodné obohatenie). Žalobca na uvedené poukazuje v súvislosti s vylúčením skúmania bonity spotrebiteľa v prípade refinancovania pôvodného úveru. Zákon o spotrebiteľských úveroch pozná prípad, kedy je vylúčená aplikácia ust. 7 ods. 1 tohto zákona, a to práve podľa § 1 ods. 6 zákona o spotrebiteľských úveroch, ak spotrebiteľ a veriteľ z dôvodu neplnenia záväzkov spotrebiteľa vyplývajúcich z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzavru novú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorou sa odkladajú splátky alebo sa mení spôsob splácania a ktorej

účelom je zabrániť prípadnému súdnemu konaniu o nárokoch veriteľa, pričom podmienky splácania vyplývajúce z novej zmluvy o spotrebiteľskom úvere nie sú pre spotrebiteľa horšie ako podmienky splácania vyplývajúce z pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca však neunesol dôkazné bremeno k splneniu zákonných podmienok podľa tohto ustanovenia, a to predložením pôvodnej úverovej zmluvy, ktorá nemá horšie podmienky splácania ako nová uzavretá (v súvislosti s uvedeným porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 18CoCsp/42/2022 z 22. 08. 2023).

98. Z uvedeného tak vyplýva záver, že buď je potrebné zotrvať na dôvode nemožnosti predčasného zosplatnenia pre neskúmanie bonity žalovaných (k iným dôvodom nemožnosti zosplatnenia pozri odôvodnenie nižšie, respektíve tiež k dôvodom bezúročnosti úveru), alebo považovať zmluvu za neplatnú pre nepreukázanie rozsahu záväzku žalovaných vo vzťahu k žalobcovi v rozsahu v zmluve deklarovanej istiny a z uvedeného dôvodu žalobu zamietnuť.

99. V prípade zotrvania na závere o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru ako sa ním bude súd zaoberať nižšie (absencia obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere), dôvodný by bol iba nárok žalobcu na splatnú istinu úveru, respektíve istinu splátok, ktoré sa doposiaľ stali splatnými.

100. Súd sa ale ďalej mimo vyššie uvedeného zaoberal skutočnosťou, či spotrebiteľská zmluva obsahuje všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch účinným v čase jej uzavretia.

101. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať aj celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (§ 9 ods. 2 písm. g) zákona o spotrebiteľských úveroch). Reálne zníženie poskytnutého úveru o poplatok za poskytnutie v sume 130,- eur namietali samotní žalovaní.

102. V zmluve výška poskytnutého úveru bola uvedená sumou 5000,- eur. Žalobca tvrdí, že sa jedná o sumu aj odovzdanú žalovaným v 1. a 2. rade. Avšak okamžite s poskytnutím prvej časti medziúveru (dňa 28.3.2011) bol žalovaným záúčtovaný poplatok za spracovanie medziúveru vo výške 130,- eur (podľa čl. II. zmluvy a predloženého výpisu z účtu zosplatneného medziúveru (č.l.26 spisu).

103. Ak na účet žalovaných bola pripísaná suma úveru, vzápätí z nej žalobca zinkasoval, ihneď vzal späť sumu poplatku 130,- eur, teda reálne žalovaní disponovali nie istinou úveru 5000,- eur, ale sumou 4870,- eur krátenou o zinkasovaný poplatok. Uvedené je zrejmé aj z výpisu z účtu medziúveru, kedy bol žalovaným medziúver poskytnutý troma výplátami, a to dňa 28.3.2011 v sume 2483,56,- eur, dňa 28.3.2011 v sume 1516,44 eur a dňa 6.5.2011 v sume 870,- eur, spolu 4870,- eur. Takýto postup žalobcu rozhodne nepotvrďuje, že žalovaným žalobca úver reálne poskytol vo výške dohodnutej sumy v zmluve o to viac, keď uvedený postup iba potvrďuje, že prioritným záujmom dodávateľa (veriteľa) bol ekonomický profit, prioritne a ihneď získať poplatok, ktorý sa ale mal splácať v rámci nákladov spotrebiteľa súvisiacich s poskytnutím úveru v priebehu trvania celého zmluvného vzťahu. Za tejto situácie je preukázané, že žalovaní disponovali reálne sumou úveru iba vo výške 4870,- eur a ak v zmluve bola výška úveru uvedená sumou 5000,- eur bola uvedená nesprávne. Pre absenciu tejto obligatórnej náležitosti zmluvy (§ 9 ods. 2 písm. g) je potrebné považovať tento spotrebiteľský úver za úver bez poplatkov a bez úrokov, ako to vyplýva z cit. ust. § 11 ods. 1 písm. a) zák. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu podpísania zmluvy (v obdobnej veci žalobcu v súvislosti poplatkom za poskytnutie úveru porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5CoCsp/53/2020 z 24. 02. 2022, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.15CoCsp/4/2024 z 28. 02. 2024 v prípade iných dodávateľov porovnaj napríklad rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/51/2021 z 20. 04. 2022, porovnaj tiež rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn. 10CoCsp/15/2021 z 27. 10. 2021).

104. V súlade s § 220 ods. 2 CSP súd zohľadňuje aj ustálenú rozhodovaciu prax súdov a poukazuje na vyššie cit. ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka a najmä na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

105. Súd sa z dôvodu predošlej odlišnej judikatúry vyšších súdov ohľadne poplatku obdobného typu (za spracovanie úveru, poskytnutie úveru) vždy priklonil k judikatúre uprednostňujúcej výklad, ktorý sleduje

záujem spotrebiteľa. Tu je však potrebné poukázať na tú skutočnosť, že napriek predošlej odlišnej aplikačnej praxi, došlo už v súčasnosti k zjednocujúcemu záveru publikovanému dokonca vo forme stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

106. Zásadné stanovisko vo vzťahu k otázke, čo tvorí celkovú výšku spotrebiteľského úveru, vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozsudku zo dňa 30.06.2022 sp. zn. 9Cdo 287/2021 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 49/2022. Podľa tohto rozhodnutia, celkovú výšku spotrebiteľského úveru podľa § 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch predstavuje suma finančných prostriedkov reálne poskytnutá spotrebiteľovi veriteľom. Poplatok za poskytnutie úveru zrazený z istiny hneď pri uzavretí zmluvy nemožno zahrnúť do celkovej výšky spotrebiteľského úveru. Navýšenie celkovej výšky úveru o poplatok za poskytnutie úveru má zároveň aj následok, že sa bude úročiť nielen poskytnutý úver, ale aj poplatok za jeho poskytnutie a tým pádom dôjde k zvýšeniu celkovej splatnej čiastky a mení sa tým výška hlavného predmetu zmluvy. Zmluvné dojednanie umožňujúce veriteľovi hneď pri uzavretí zmluvy zraziť poplatok za poskytnutie úveru z istiny, je okolnosťou vyvolávajúcou nielen sankciu v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ale zároveň predstavuje aj neprijateľnú zmluvnú podmienku spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

107. Vo vzťahu k poplatku za poskytnutie úveru je potrebné poukázať na ust. § 53 ods. 4 písm. t) Občianskeho zákonníka (účinného od 13.6.2014, avšak použiteľného aj na daný právny vzťah, nakoľko výpočet neprijateľných podmienok v tomto ustanovení je iba demonštratívny), podľa ktorého za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa. Poplatok by mal korešpondovať nejakému predmetu plnenia. Žalobca bližšie nešpecifikoval, aké skutočné plnenie dostáva spotrebiteľ, keď zaň má zaplatiť poplatok 130,- eur pri poskytnutom úvere 5000,- eur, nakoľko za poskytnutie úveru spotrebiteľ zaplatí odmenu v podobe úrokov. Zákon o spotrebiteľských úveroch síce predpokladá okrem úrokov aj inštitút poplatku, ale je nevyhnutné, aby sa ním platilo skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Dá sa len predpokladať, že poplatok za poskytnutie úveru je zrejme poplatkom za akúsi administratívnu agendu s tým spojenú. Aj keby sa pripustil takýto vedľajší predmet plnenia, súd považuje za neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorej zodpovedá poplatok za vedľajšie plnenie, ktoré si spotrebiteľ neobjednal a ktoré slúži výlučne v prospech dodávateľa. Súd poukazuje na argumentáciu Vrchného Krajského súdu Karlsruhe z 3.mája 2011 (17 U 192/10), v ktorom sa konštatuje záver, že poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné „Ak banka od spotrebiteľov požaduje poplatok za spracovanie pri poskytovaní spotrebiteľského úveru, poškodzuje tým spotrebiteľov a vystavuje ich neprijateľnému vedľajšiemu dojednaniu o cene“. Pre spotrebiteľa vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa. Ak dodávateľ využíva spoplatnenie konkrétnych úkonov alebo služieb, môže na spotrebiteľa prenášať len také nákladové bremeno, ktoré bude sledovať prospech spotrebiteľa v prevažnej miere. Ak poskytovateľ úveru má riadne s odbornou starostlivosťou poskytovať úvery, teda podnikáť podľa svojho licencovaného predmetu podnikania, nemôže poskytnúť úver bez toho, aby so spotrebiteľom uzatvoril zmluvu, ktorá v prípade spotrebiteľského úveru musela mať pod sankciou neplatnosti písomnú formu. Ide teda o činnosť, ktorá je pre poskytovateľa úveru nevyhnutná na to, aby mohol spotrebiteľom poskytovať úvery a spotrebiteľia sú za poskytnuté úvery povinní zaplatiť odmenu. Samotné spoplatnenie úkonu uzatvorenia zmluvy v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa, a preto predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pokiaľ ide o dojednanie poplatku za poskytnutie úveru vo výške 130 eur, súd uvádza, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa, ako slabšej zmluvnej strany, hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky napĺňa nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná.

108. V prípade úveru vo výške 5.000,- eur suma 130,- eur predstavujúca poplatok za poskytnutie úveru, mala byť uhradená započítaním pri poskytnutí úveru. Je teda nepochybné, že žalobca do spotrebiteľského úveru zahrnul i poplatok za jeho poskytnutie. Súčasťou celkovej výšky spotrebiteľského úveru nie je poplatok za poskytnutie úveru, pretože uvedený poplatok, ktorý má charakter odmeny poskytovateľovi služby, treba považovať len za náklady spotrebiteľského úveru. Je to zrejme z ust. § 2

písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sa rozumeli všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

109. Ak žalobca do celkovej výšky spotrebiteľského úveru zahrnul poplatok za poskytnutie úveru, ide o postup v rozpore s požiadavkami odbornej starostlivosti veriteľa, ktorý mohol podstatne narušiť ekonomické správanie spotrebiteľa vo vzťahu k poskytnutiu úveru, pričom takéto konanie zákonodarca považuje za nekalú obchodnú praktiku a súčasne ju zakazuje. Žalovaným bol teda poskytnutý úver v skutočnosti nie vo výške 5000,- eur, ale vo výške 4870,- eur. Ak žalobca pri výpočte RPMN do celkovej výšky úveru zahrnul aj poplatok za jeho poskytnutie, bez akýchkoľvek pochybností došlo k podhodnoteniu RPMN, ktorej výpočet je závislý od celkovej výšky úveru. Nesprávne uvedená RPMN v neprospech spotrebiteľa je sankcionovaná bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou poskytnutého úveru v súlade s ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (porovnaj v obdobnej veci žalobcu rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 5CoCsp/53/2020 z 24. 02. 2022).

110. Súdny dvor Európskej únie vo veci C-377/14 svojim rozsudkom zo dňa 21.04.2016 vyslovil, že čl. 3 písm. l) a čl. 10 ods. 2 Smernice 2008/48/EHS, ako aj bod I prílohy 1 tejto Smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. V tomto rozsudku Súdny dvor Európskej únie skonštatoval, že ak pojem „celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť“ je vymedzený v čl. 3 písm. h) Smernice 2008/48 ako „súčet celkovej výšky úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom“ vyplýva z toho, že pojmy „celková výška úveru“ a „celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom“ sa vzájomne vylučujú a celková výška úveru preto nemôže zahrňovať sumy, ktoré vstupujú do celkových nákladov na úver pre spotrebiteľa. Do celkovej výšky úveru v zmysle čl. 3 písm. l) a čl. 10 ods. 2 Smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru, ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie a akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť.

111. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, do celkovej výšky úveru nemala byť zahrnutá suma 130,- eur predstavujúca poplatok za poskytnutie úveru. Žalobca tak poskytol žalovaným úver iba vo výške 4870,- eur a nie vo výške 5000,- eur. Celková výška spotrebiteľského úveru ako náležitosť vyplývajúca z ust. § 9 ods. 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, nebola uvedená správne a teda tiež pre absenciu tejto náležitosti je potrebné považovať poskytnutý úver za bezúročný a bezpoplatkový podľa § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, a to bez ohľadu na akékoľvek súvislosti so správnosťou, či nesprávnosťou údajov o RPMN, čo je ďalší osobitný dôvod prípadnej bezúročnosti úveru.

112. Pokiaľ by žalobca poukázal na ust. § 499 Obchodného zákonníka, toto je aplikovateľné v prípade uzavretia zmlúv podľa Obchodného zákonníka, pokiaľ tieto zmluvy nie sú posudzované ako spotrebiteľské zmluvy. Pri spotrebiteľských zmluvách (ako je to aj v tomto prípade) je potrebné do úvahy vziať už ochranu spotrebiteľa pri posudzovaní, či veriteľ pri dojednaní záväzku poskytnúť na požiadanie peňažné prostriedky spotrebiteľovi, môže dojednať odplatu v zmysle § 499 Obchodného zákonníka. Napriek tomu, že ide o priamo dojednanie v zmluve, takáto zmluvná podmienka, vzhľadom na to, že ide o spotrebiteľský úver, podlieha súdnemu prieskumu v zmysle generálnej klauzuly § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. V zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Ak spotrebiteľské zmluvy v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné podmienky), potom vyžadovanie poplatku za spracovanie

mediúveru, na základe zmluvného dojednanja, je neprijateľnou podmienkou, pretože žalobca (banka) koná v rámci svojej obchodnej a podnikateľskej činnosti, keď na jednej strane vykonáva bankové činnosti priamo v zmysle zákona o stavebnom sporení aj s poskytovaním stavebných úverov, ale na druhej strane, v neprospech spotrebiteľa vyžaduje za vykonávanie takejto bankovej činnosti vyplývajúcej priamo zo zákona nielen samotný poplatok za spracovanie úveru (mediúveru), čím dochádza k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, čo je potrebné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Pojem „značná nerovnováha“ je potrebné chápať aj v zmysle záverov Súdneho dvora EÚ v rozsudku vo veci C-226/12, Constructora Principado, že čl. 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS sa má vykladať v tom zmysle, že existencia značnej nerovnováhy nevyhnutne nevyžaduje, aby výdavky, ktoré znáša spotrebiteľ na základe zmluvnej podmienky, mali na tohto spotrebiteľa značný ekonomický vplyv, vzhľadom na hodnotu predmetnej transakcie, ale môže vyplývať už zo samotnej skutočnosti - dostatočne závažného narušenia právneho postavenia, v ktorom sa tento spotrebiteľ ako zmluvná strana nachádza, na základe platných vnútroštátnych predpisov, či už formou zúženia obsahu práv, ktoré mu podľa týchto predpisov vyplývajú zo zmluvy, alebo prekážky v ich výkone, alebo tiež formou prenesenia dodatočnej povinnosti, ktoré vnútroštátne predpisy nestanovujú, na spotrebiteľa. Pri poplatku za spracovanie úveru má spotrebiteľ platiť dodávateľovi za to, že tento v rámci svojej podnikateľskej činnosti vykonáva konkrétny úkon, ktorý práve vyplýva z jeho obchodnej a podnikateľskej činnosti a prenáša tak nákladové bremeno za samotné spracovanie úveru a následne vedenie účtu na spotrebiteľa, pričom takýto účet ani nie je platobným účtom regulujúcim platobné služby. V tejto súvislosti je potrebné poukázať aj na to, že žalobca poplatok za spracovanie mediúveru zaúčtoval už pri prvej výplate mimoriadneho mediúveru, takže celková výška vyplateného mimoriadneho mediúveru bola znížená o výšku týchto poplatkov, čo žalobca priamo uviedol aj v zmluve v čl. VIII. Pokiaľ je teda predmetom posúdenia poplatok za poskytnutie úveru, ktorý je bez pochyb nákladom spotrebiteľa súvisiacim s úverom, potom je pojmovo vylúčené, aby bol zároveň považovaný za finančné prostriedky poskytnuté na základe úverovej zmluvy. Žalobca tak síce formálne poskytol žalovaným finančné prostriedky, avšak v dôsledku následného odpočítania poplatku za poskytnutie úveru s týmito finančnými prostriedkami spotrebiteľa nemohli disponovať a v skutočnosti im bola ako úver poskytnutá suma nižšia, než bola deklarovaná v zmluve o úvere. Navýšenie celkovej výšky úveru o poplatok za poskytnutie úveru má zároveň aj ten následok, že sa bude úročiť nielen poskytnutý úver, ale aj poplatok za jeho poskytnutie, tým pádom dôjde k zvýšeniu celkovej splatnej čiastky a mení sa tým výška hlavného predmetu zmluvy. Zmluvná podmienka stanovujúca povinnosť platiť poplatok za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru je neprijateľná, a teda voči spotrebiteľom neúčinná. Pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované a vykonávané vo vlastnom záujme dodávateľa (pozri aj rozsudok NS SR 9Cdo/287/2021, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.15CoCsp/4/2024 z 28. 02. 2024).

113. Ako uviedol Ústavný súd SR: „Pokiaľ je však zmluvná podmienka až v hrubom nepomere v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany v právnom vzťahu zo štandardnej spotrebiteľskej zmluvy, ktorý vzťah teória u prax navyše označujú za fakticky nerovný, nevyvážený, nemali by byť žiadne pochybnosti o tom, že takáto zmluvná podmienka sa prieči dobrým mravom.“ (Uznesenie Ústavného súdu SR z 24.2.2011, IV.ÚS 55/201-19).

114. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je potrebné úver z predmetnej zmluvy považovať za bezúročný a bez poplatkov, a preto je treba vychádzať z toho, že žalovaní by mali žalobcovi vrátiť len sumu skutočne poskytnutého úveru.

115. Ďalej je potrebné uviesť, že mediúver doposiaľ nie je možné považovať za predčasne splatný, tak ako to tvrdí žalobca, a to hneď z viacerých dôvodov. V prvom rade je to dôsledok neskúmania bonity žalovaných s odbornou starostlivosťou, nakoľko takýto dôsledok je spájaný aj s nedodrzaním skúmania bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou (vyššie cit. ust. § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch účinné v čase uzavretia zmluvy).

116. Za týchto okolností žalobca zjavne nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch, ale naopak, tieto svoje povinnosti porušil, keď riadne neskúmal príjem a výdavky žalovaných, čím sú naplnené predpoklady hmotnoprávnej fikcie podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a žalobca nebol oprávnený vyžadovať od žalovaných jednorazové splatenie

spotrebiteľského úveru (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/31/2023 z 30. 01. 2024).

117. Žalobcovi tak mohol súd priznať iba istinu doposiaľ splatných splátok.

118. Pokiaľ ide o žalovanými namietané nedoručenie výziev do dispozičnej sféry žalovaného v 2. rade, toto sa žalovaným nepodarilo jednoznačne preukázať. Žalovaná v 1.rade síce potvrdila, že preberala zásielky aj za žalovaného v 2. rade, avšak žalovaný v 2. rade jednoznačne nepotvrdil, že by sa tieto zásielky nedostali do jeho dispozičnej sféry. Skôr potvrdil, že z jeho strany nebol záujem oboznamovať sa s obsahom doručovaných zásielok, čím však nevyvrátil skutočnosť, že mal možnosť sa s týmito zásielkami oboznámiť.

119. Odhliadnuc od vyššie uvedeného, v prípade doručenia výzvy pred zosplatením ako aj samotného zosplatenia do dispozičnej sféry žalovaných, vyhlásenie mimoriadnej splatnosti medziúveru nie je možné považovať za platné.

120. Podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

121. Podľa § 565 Občianskeho zákonníka ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

122. Ako to vyplýva zo žalobcom predložených listinných dôkazov, vo vzťahu k žalovaným výzva zo dňa 19.6.2020 na zaplatenie podľa §53 ods. 9 O.Z. bola doručovaná dňa 24.6.2020, kedy sa dostala do ich dispozičnej sféry podľa predložených doručeníek. Vo výzve je len konštatované, že bude vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, pretože žalovaní neuhradili dlžné splátky, vrátane splátky za mesiac jún 2020, spolu vo výške 69,22 eur, ktorú sumu žiada žalobca uhradiť. Z obsahu tohto podania nie je jednoznačne zistiteľné pre ktorú splátku mieni žalobca postupovať podľa § 565 Občianskeho zákonníka a vyhlásiť úver za predčasne splatný. Z obsahu oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti vyplýva, že listina bola vyhotovená dňa 24.9.2020, ku dňu 24.9.2020 nastáva podľa rozhodnutia žalobcu mimoriadna splatnosť celého úveru a žiadajú vrátiť celú dlžnú sumu vo výške 5456,85 eur. Z obsahu tejto listiny ide o písomný jednostranný prejav veriteľa voči dlžníkovi. Z listiny však nevyplýva, pre ktorú splátku dochádza k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru podľa § 565 OZ. Keďže predčasné zosplatenie pohľadávky žalobcom ako dodávateľom neobsahuje jednoznačné, jasné a určité nezameniteľné skutkové a právne odôvodnenie týchto jednotlivých úkonov tak, aby spotrebiteľ, teda aj žalovaní, týmto úkonom porozumeli a skutkový dej mali nezameniteľný, k platnému zosplateniu úveru pre jeho neurčitosť § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka nedošlo. Hmotnoprávne úkony žalobcu svojim obsahom odporujú zákonu, a to § 53 ods. 9 a § 565 pre absenciu nezameniteľného uvedenia splátky pre ktorú žalobca pristupuje k mimoriadnej splatnosti úveru a okolnosti za akých k tomu došlo, preto takýto nejednoznačný právny úkon nemôže mať žiadne právne následky. Pre absolútnu neplatnosť právneho úkonu podľa § 39 Občianskeho zákonníka je súd povinný prihliadať ex offa (porovnaj v obdobnej veci žalobcu, v súvislosti s neplatnosťou zosplatenia rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/38/2021 z 24. 02. 2022).

123. V danom prípade tak oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru (č.l.20 a 21) neobsahuje uvedenie omeškanej splátky, pre ktorú žalobca pristúpil k využitiu práva podľa ust. § 565 v spojení s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Nešpecifikácia konkrétnej splátky, pre ktorú bola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru spôsobuje neurčitosť takéhoto úkonu, nakoľko bez tejto špecifikácie nemožno posúdiť, či došlo k splneniu podmienky stanovenej v ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorá umožňuje využitie práva podľa ust. § 565 Občianskeho zákonníka. Zároveň pre posúdenie určitosti a následnej možnosti, či k zosplateniu dlhu došlo v súlade so zákonom je nutné, aby bolo zrejmé s ktorou splátkou je dlžník v omeškani. (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 2CoCsp/31/2023 z 30. 01. 2024, rovnako rozsudok Krajského súdu Prešov 17Co/171/2018zo dňa 04.04.2019).

124. Súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 7CoCsp/14/2021, ktorý uviedol, že „neuviedenie konkrétnej splátky, pre ktorú žalobca jednorazovo predčasne zosplatnil celý dlh, vyplývajúci z úveru, spôsobuje absolútnu neplatnosť tohto jednostranného právneho úkonu žalobcu pre jeho neurčitost' (§ 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka).“

125. Platnosťou mimoriadneho zosplatnenia sa vo vyššie uvedených intenciách zaoberal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý poukázal na to, že v prípade, ak zo strany veriteľa dôjde k vyhláseniu úveru za predčasne splatný, a to v súlade s ustanovením § 565 OZ a § 53 ods. 9 OZ, pre platný úkon zosplatnenia je zo strany veriteľa nevyhnutné, aby v tomto zosplatnení presne špecifikoval konkrétnu splátku, pre ktorú jednorazovo a predčasne zosplatnil celý dlh (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 5Cdo/2/2023 z 25. 01. 2024).

126. Pokiaľ súd dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, potom žalobca mal právo len na vrátenie istiny úveru. Keďže zároveň súd dospel k záveru o nemožnosti predčasného zosplatnenia úveru, mohol žalobcovi priznať iba istinu splatných nepremičaných splátok do dňa vyhlásenia rozsudku.

127. Za tejto situácie sa v prípade aplikačnej praxe sudov vyskytujú viaceré názory:

128. Podľa jedného názoru, keďže dlh žalovaných je bezúročný a bez poplatkov, v zmluve bolo dohodnuté, že dlh bude uhradený za 317 mesiacov, teda od 1.4.2011, kedy mala byť zročná prvá splátka úveru do 31.8.2037, kedy mal byť uhradený celý dlh, v takom prípade po konštatovaní bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru výška splátky mesačne má predstavovať 15,363 eura (istina 4870,- eur: 317 splátok=15,363 eur). V súvislosti s uvedeným výpočtom súd poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn. 17CoCsp/38/2021 z 24. 02. 2022. Ku dňu vyhlásenia rozsudku by tak istina dlžných splátok od 1.4.2011 do 10.6.2024 v počte 171 predstavovala 2627,073 eur, pričom po odrátaní úhrad zo strany žalovaných by tak ich splatný dlh bol uhradený, nakoľko títo doposiaľ uhradili celkovo sumu 3459,34 eur. Žalovaní tak uhradili viac ako boli povinní, preto súd ich žalobu zamietol. Pokiaľ ide o úhrady žalovaných prostredníctvom spoločnosti Cost Control s.r.o. v sume 910,60 eur (vyjadrenie žalobcu z 23.4.2024 ako aj mailové podanie spoločnosti Cost Control s.r.o. z 12.4.2024), uvedené úhrady od 27.3.2019 do 22.3.2022 po 33,20 eur (dňa 10.11..2020 len suma 14,20 eur) boli zohľadnené v celkovej sume uhradenej žalovanými, ako to vyplýva z výpisu z účtu zo zosplatneného medziúveru (uvedené korešponduje s úhradami vo výpise na č.l. 29 a 30 spisu).

129. Podľa ďalšieho názoru je potrebné vychádzať z amortizácie úveru určenej vo formulárovej zmluve práve žalobcom. Podľa predložených listinných dokladov (amortizačná tabuľka pre medziúver a stavebný úver ako Príloha č. 1 zmluvy na č.l. 9 a 10 spisu, odkaz na Prílohu č. 1 v bode 1. čl. I. zmluvy) žalovaní neboli v období medziúveru povinní splácať istinu, splácali len úroky a poplatky, pričom istinu mali začať splácať až od apríla 2027, a preto ku dňu vyhlásenia rozsudku žalovaní neboli v omeškaní so splácaním akejkoľvek časti istiny. V dôsledku uvedeného žalobcovi zatiaľ nevznikol nárok ani na zapltenie istiny.

130. Žalobca mohol od žalovaných vyžadovať len splatnú istinu ku dňu vyhlásenia rozsudku. Táto bola skutočne v amortizačnej tabuľke uvedená výške 0,- eur. S vyššie uvedeným názorom sa stotožnil Krajský súd v Prešove v rozsudku sp.zn. 5CoCsp/53/2020 z 24. 02. 2022.

131. S poukazom na vyššie citované rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, súd pri nejednoznačnom výklade problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, uprednostnil ten výklad a postupoval v súlade aplikačnou praxou vyšších súdov, ktorá sleduje záujem spotrebiteľa.

132. Súd je tak toho názoru, že žalobca môže od žalovaných vyžadovať len splatnú istinu ku dňu vyhlásenia rozsudku, ktorá je v amortizačnej tabuľke uvedená výške 0,- eur.

133. V dôsledku uvedeného žalobcovi doposiaľ nevznikol nárok ani na zapltenie istiny. Súd vzhľadom na uvedené žalobu žalobcu v celom rozsahu ako nedôvodnú, resp. predčasne podanú zamietol.

134. K tomuto názoru s súd priklonil najmä preto, že bolo práve v možnostiach žalobcu, ktorý ako dodávateľ koncipoval formulárovú zmluvu, aby nastavil amortizáciu splátok medziúveru tak, aby bola príbežne uhrádzaná aspoň časť istiny. Nastavenie splácania spôsobom, ako to žalobca pripravil v posudzovanej zmluve, je výsostne v neprospech spotrebiteľa, ktorý uhrádza najprv úroky a poplatky (16 rokov!) a až následne dochádza k čiastočným úhradám istiny. Bolo právne na žalobcov, ktorý formulárovú zmluvu ako dodávateľ pripravoval, aby táto spĺňala všetky obligatórne náležitosti vyžadované zákonom a tiež mal v súlade so zákonom postupovať aj pri vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. Pokiaľ je to práve žalobca ako dodávateľ, ktorý závadne konal, čoho dôsledkom bola bezúročnosť úveru a nemožnosť jeho predčasného zosplatenia (resp. neplatnosť zosplatenia), súd nevidí dôvody, prečo by za takej situácie mal byť zvýhodnený vo vzťahu k spotrebiteľovi a súd by mal v rozpore so žalobcom pripraveným obsahom zmluvy, tomuto priznať aj nárok na istinu, ktorý podľa zmluvy doposiaľ nie je splatný a uvedeným spôsobom modifikovať obsah zmluvy v neprospech spotrebiteľa.

135. Pokiaľ by žalobca namietal, že predmetný právny vzťah je špecifický, kedy na jednej strane v medziobdobí (do splnenia nároku na stavebný úver) dlžník spláca splátky medziúveru, ale na druhej strane navyšuje peňažné prostriedky na účte stavebného sporenia, ktoré ku dňu pridelenia cieľovej sumy ponížia nesplatenú časť medziúveru, súd konštatuje, že aj napriek uvedenému žiaden predpis (vrátane osobitného predpisu zák. č. 310/1992 Zb.) žalobcovi neukladá, aby splátkami medziúveru nebola uhrádzaná aspoň čiastočne istina úveru. Uvedené si vymienil sám žalobca v ním pripravenom formulári zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

136. Ak si akýkoľvek účastník zmluvného vzťahu, a teda nielen spotrebiteľ, dohodne splácanie dlhu (plnenie v splátkach), takáto dohoda mu zaručuje právo na plnenie v splátkach. Uvedené právo nie je absolútne a môže byť prelomené vyhlásením predčasnej splatnosti. Ak by teda súd v rozpore s obsahom zmluvy a v predstihu rozhodol o zaplatení časti nároku, ktorý podľa zmluvy ešte nie je splatný, takéto rozhodnutie by popieralo samotný úver, ktorého splatenie bolo dohodnuté v splátkach. Rovnako by boli závery napadnutého rozsudku postavené proti podstate inštitútu predčasnej splatnosti (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Takéto rozhodnutie by bolo vnútorne rozporuplné, pretože na jednej strane by vychádzalo zo stavu, že predčasná splatnosť úveru do úvahy neprichádza, no na druhej strane by predčasnú splatnosť fakticky nariaďovalo.

137. Takáto právna konštrukcia, ktorou by súd konal proti samej podstate práva na plnenie v splátkach, môže mať negatívne následky obzvlášť v prípade dlhotrvajúcich úverov a pri väčšom objeme úverových prostriedkov, tak ako je tomu v prejednávanej veci. Konštrukcia narúša podstatu a zmysel predčasnej splatnosti, ktorej sa v judikatúre Súdneho dvora Európskej únie venuje pozornosť: V prvom rade, pokiaľ ide konkrétne o podmienku týkajúcu sa predčasného splatenia uvedenú v dlhodobých zmluvách z dôvodu neplnenia povinností zo strany dlžníka počas určitého obdobia, je úlohou vnútroštátneho súdu predovšetkým preveriť, ako uviedla generálna advokátka v bodoch 77 a 78 svojich návrhov, či možnosť predajcu alebo dodávateľa rozhodnúť o splatnosti celého úveru závisí od toho, že si spotrebiteľ nesplnil povinnosť, ktorá je v spornom zmluvnom vzťahu podstatná, či sa táto možnosť priznáva v prípadoch, v ktorých je takéto nesplnenie povinnosti dostatočne závažné vo vzťahu k dobe splácania úveru a k jeho výške, či táto možnosť predstavuje odchýlku od právnych predpisov uplatňovaných v tejto oblasti a či vnútroštátne právo stanovuje primerané a účinné prostriedky, ktoré spotrebiteľovi, na ktorého sa takéto podmienka uplatní, umožnia, aby odvrátil účinky takejto splatnosti úveru (porovnaj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 14. marca 2013 vo veci C-415/11 Mohamed Aziz, ECLI:EU:C:2013:164).

138. Rozhodnutie, ktorým by súd priznal dosiaľ nesplatenú časť nároku žalobcovi, by nerefletovalo na podstatu a zmysel amortizačnej tabuľky relevantnej pri spotrebiteľských úveroch. Amortizačná tabuľka špecifikuje zložky splátok úveru podľa časti dopadajúcej na istinu, úroky a poplatky (napr. rozsudok SD EÚ z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15 Home Credit Slovakia proti , ECLI:EU:C:2016:842). Veriteľ nemá zákonný podklad na jednostranné vyplňanie „priestoru“ dopadajúceho v splátke na úroky istinou z inej splátky. Takéto rozhodnutie by bolo v rozpore s princípom ekvivalencie, podľa ktorého nie je prípustné v dotknutej veci postupovať menej výhodne ako v iných úverových vzťahoch, pri ktorých rovnako nie je možné naplniť predčasnú splatnosť. V preskúmvanej veci by takýmto rozhodnutím v časovom predstihu aj bez aktivácie defaultu súd neumožnil vykonať žalovanej jej právo na ešte len v budúcnosti splatnú splátku.

139. Takéto rozhodnutie by bolo proti podstate splátok úverového vzťahu ako zákonného inštitútu. Z uvedeného dôvodu sa súd priklonil k záverom uvedeným Krajským súdom v Prešove v rozsudku sp.zn. 5CoCsp/53/2020 z 24. 02. 2022 a žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu.

140. Nastavenie splácania spôsobom, ako to žalobca pripravil v posudzovanej zmluve, je za riadneho chodu vecí (riadneho splácania úveru) v neprospech spotrebiteľa, ktorý uhrádza najprv len úroky a poplatky v celom rozsahu (!) a až následne dochádza k čiastočnej úhrade istiny. Pokiaľ je to práve žalobca ako dodávateľ, ktorý závadne konal, čoho dôsledkom bola bezúčnosť úveru a nemožnosť jeho predčasného zosplatnenia (resp. neplatnosť zosplatnenia), súd nevidí dôvody, prečo by za takej situácie mal byť zvýhodnený vo vzťahu k spotrebiteľovi opäť žalobca (!) a súd by mal v rozpore so žalobcom pripraveným obsahom zmluvy (Príloha č. 1 zmluvy), tomuto priznať aj nárok na istinu, ktorý podľa zmluvy doposiaľ nie je splatný a uvedeným spôsobom modifikovať obsah zmluvy v neprospech spotrebiteľa.

141. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

142. Podľa § 255 ods. 1, ods. 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

143. Podľa § 262 ods. 1, ods. 2 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie v lehote do 60 dní po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

144. Žalobca bol v predmetnej veci v celom rozsahu neúspešný, nakoľko bola jeho žaloba vo vzťahu k žalovaným zamietnutá. Vzhľadom na to, že žalobca bol v konaní neúspešný, neprislúcha mu nárok na náhradu trov konania. V plnom rozsahu tak boli v danej veci úspešní žalovaní, ktorí majú nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %, pričom táto náhradu trov konania požadovali, preto im súd náhradu trov konania priznal. O konkrétnej výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

5Csp/17/2023

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v príslušnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolaie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

a) sa týkajú procesných podmienok,

b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo

d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.